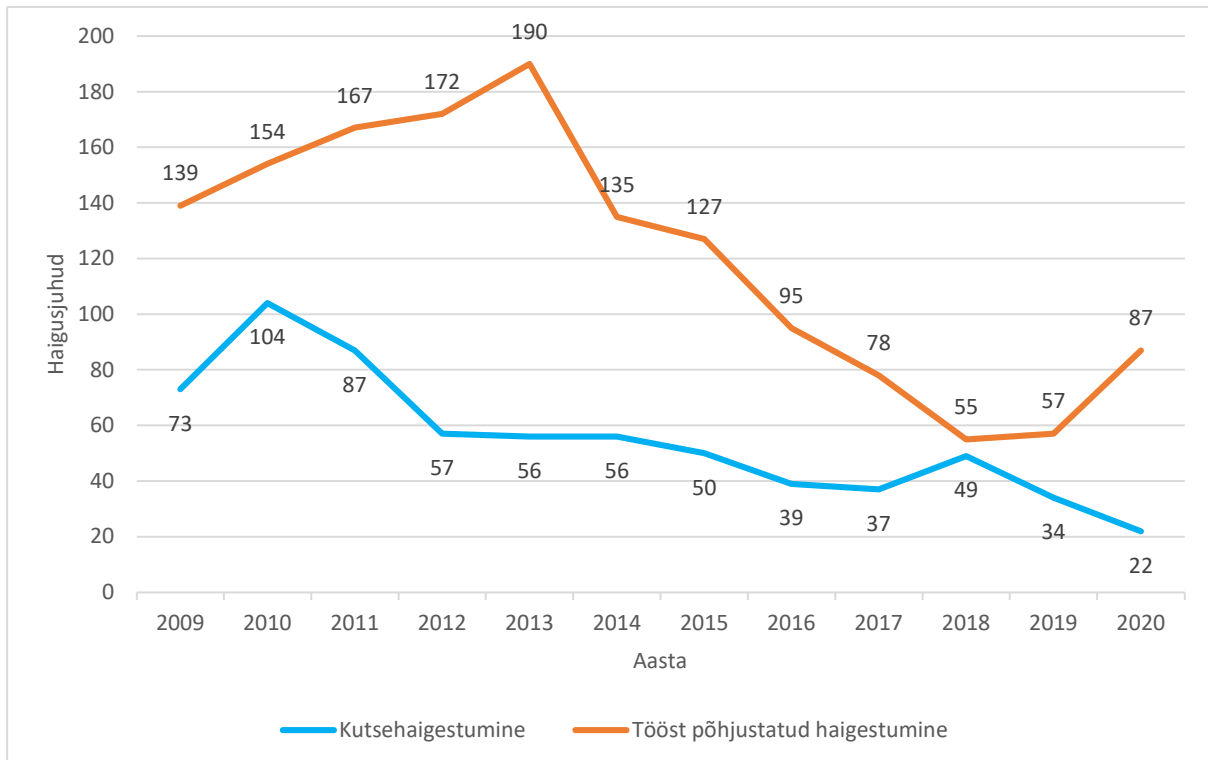

Kutsehaigestumine ja tööst põhjustatud haigestumine 2020. aastal

Töoga seotud haigus on kutsehaigus või tööst põhjustatud haigus. **Kutsehaigus** on haigus, mille on põhjustanud kutsehaiguste loetelus nimetatud töökeskkonna ohutegur või töö laad. **Tööst põhjustatud haigus** on töökeskkonna ohuteguri põhjustatud haigus, mida ei loeta kutsehaiguseks. Kutsehaiguse ja tööst põhjustatud haiguse diagnoosib töötervishoiuarst.

Töötervishoiuarstid registreerisid 2020. aastal 22 uut kutsehaigestumise juhtu ning tööst põhjustatud haigestumine registreeriti 87 inimesel (joonis 1).

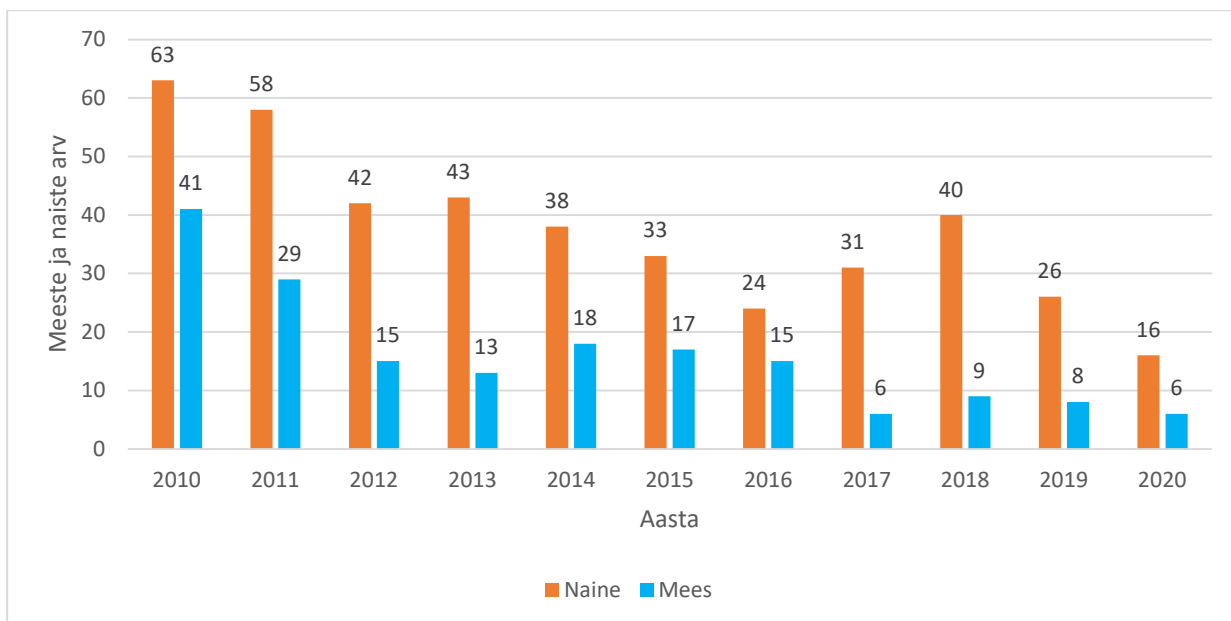
Joonis 1. Kutsehaigus- ja tööst põhjustatud haigusjuhud aastatel 2009–2020.

Võrreldes 2019. aastaga, kasvas 2020. aastal tööst põhjustatud haigusjuhtude registreerimine ning langes registreeritud kutsehaigusjuhtude arv.

Kutsehaigestumine

Töötervishoiuarst teeb kindlaks töötaja tervises seisundi ning kogub andmed töötaja praeguste ja varasemate tööolude ning töö laadi kohta.

2020. aastal diagnoositi kutsehaigus kokku 16 naisel ja 6 mehel (joonis 2). Kutsehaigetest 72,7% olid naised ja 27,3% mehed. Enim kutsehaigestumisi registreeriti vanusegrupis 55-64 eluaastat.

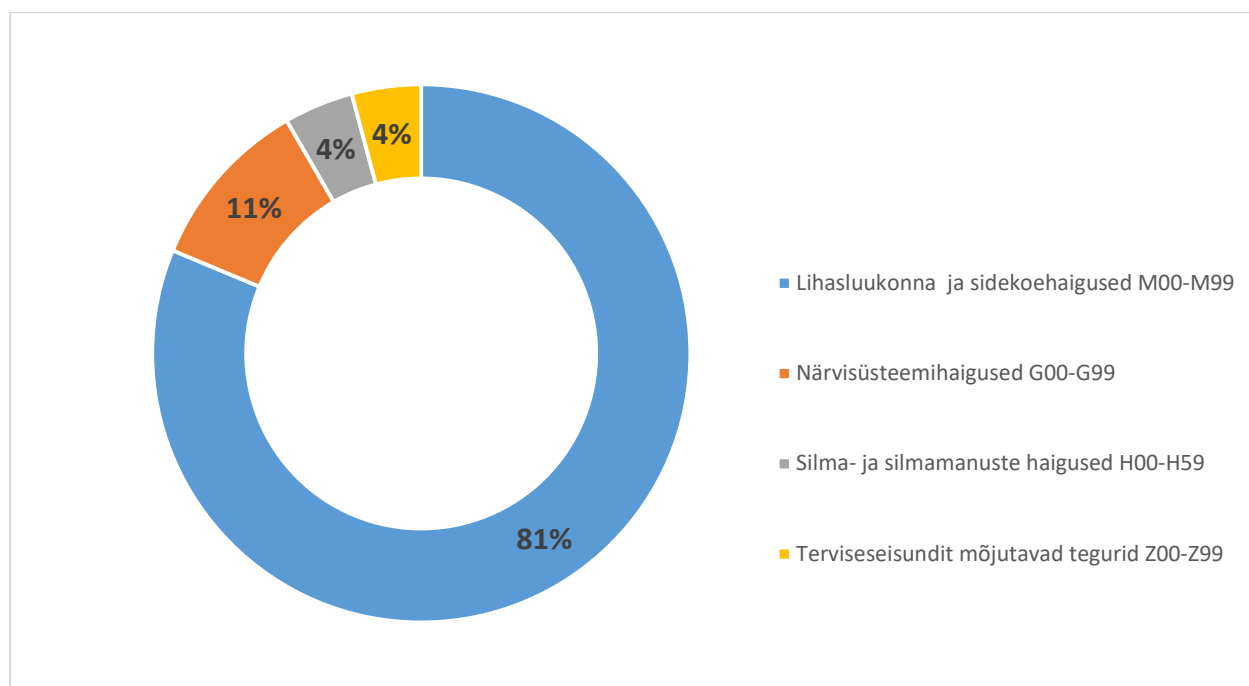

Joonis 2. Naiste ja meeste arv kutsehaigestumisel aastatel 2010–2020.

Läbi aastate on kutsehaigestumisi registreeritud sagedamini naistel.

Tegevusalad, millel töötamine kutsehaiguse põhjustas, olid erinevad. Näiteks registreeriti kutsehaigestumine töötajatel, kes tegutsesid puidu-, paberi- ja toiduainetetööstuses, ehituse valdkonnas, tervishoiu valdkonnas ja põllumajanduses. Ametialade lõikes diagnoositi kutsehaigestumine enim oskus- ja käsitöölistel, järgnesid seadme- ja masinaoperaatorid ning teenindus- ja müügitöötajad.

Kutsehaigustest diagnoositi töötajatel enim lihaskonna- ja sidekoehaiguseid ning järgnesid närvisüsteemihaigused (joonis 3).

Joonis 3. 2020. aastal diagnoositud kutsehaiguste osakaalud.

Töötervishoiuarstide poolt diagnoositi 22 inimesel kokku 48 haigust/seisundit, mis tähendab, et ühel haigestunud on enamasti mitu kutsehaiguse diagnoosi (tabel 1).

Tabel 1. Kutsehaiguste diagnoosid 2020. aastal

Diagnoos	RHK-10 kood	Diagnooside arv
Silma- ja silmamanuste haigused	H00-H59	2
Muu täpsustatud katarakt	H26.8	1
Läätse muud täpsustatud haigusseisundid	H27.8	1
Närvisüsteemihaigused	G00-G99	5
Karpaaltunneli sündroom	G56.0	5
Lihaskonna- ja sidekoehaigused	M00-M99	39
Rakenduse, ülepingutuse ja survega seotud pehmete kudede muud haigusseisundid	M70.8	10
Külgmine põndapealise põletik ehk lateraalne epikondüliit	M77.1	4
Õlalimapaunapõletik ehk -bursiit	M75.5	1
Liigesevalu	M25.5	4
Keskmine põndapealise põletik ehk mediaalne epikondüliit	M77.0	2
Õlavarre pöörajahase kõõluskätise sündroom	M75.1	8
Sidemete ehk ligamentide haigusseisundid	M24.2	4
Kakspealihase kõõluse põletik ehk tendiniit	M75.2	1
Õlanuki kiildumise sündroom	M75.4	1
Nimmevalu	M54.5	1
Muude liigeste teisene artroos	M19.2	1
Muud sünoviaalkesta- ja kõõlusetupe põletikud	M65.8	2
Terviseseisundit mõjustavad tegurid	Z00-Z99	2
Kutsetööga seotud müra toime	Z57.0	1
Kutsetööga seotud kiirguse toime	Z57.1	1
Kokku		48

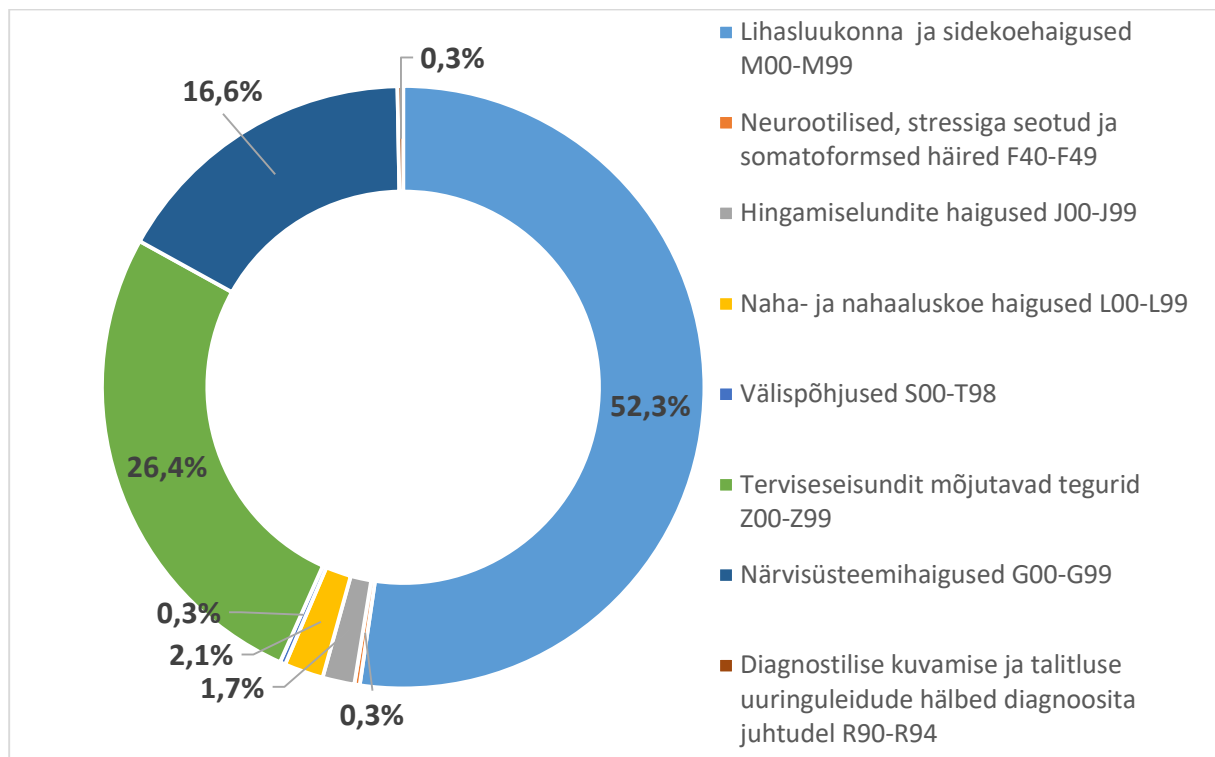
Lihaskonna- ja sidekoehaigustest diagnoositi enim rakenduse, ülepingutuse ja survega seotud pehmete kudede haigusseisundeid ning närvisüsteemihaigustest karpaaltunneli sündroomi.

Tööst põhjustatud haigestumine

2020. aastal registreeriti tööst põhjustatud haigestumine kokku 87 töötajal, nendest 63 (72,4%) olid naised ning 24 (27,6%) mehed.

Tegevusalad, kus töötajatel tööst põhjustatud haigestumine registreeriti, olid järgmised: avalik haldus, mööbli-, puidu-, tekstiili- ja toiduainetetööstus, tervishoid, kaubandus, haridus, ehitus, majutus.

Sarnaselt kutsehaigestumisele, diagnoositi tööst põhjustatud haigestumise korral enim lihaskonna- ja sidekoehaiguseid (joonis 4). Ühel haigestunud on enamasti mitu tööst põhjustatud haigust/seisundit.

Joonis 4. 2020. aastal diagnoositud tööst põhjustatud haiguste osakaalud.

Lihaskonna- ja sidekoehaigustest diagnoositi enim rakenduse, ülepingutuse ja survega seotud pehmete kudede haigusseisundeid (M70.8) ning nimmevalu (M25.5).

Närvisüsteemihaigustest diagnoositi enim karpaaltunneli sündroomi (G56.0). **Hingamiselundite haigustest** diagnoositi ülemiste hingamisteede ülitundlikkusreaktsioon (J39.3), täpsustamata välisteguri põhjustatud hingamiselundite haigusseisund (J70.9) ja segatüüpi astma (J45.8).

Naha- ja nahaaluskoe haigustest diagnoositi liimainete põhjustatud allergiline kontaktdermatiit (L23.1), kemikaalide põhjustatud allergiline kontaktdermatiit (L23.5) ja muude toimurite põhjustatud allergiline kontaktdermatiit (L23.8).

Haigusgruppi Z00-Z99 kuuluvatest haigustest/seisunditest, mis 2020. aastal registreeriti, saab välja tuua järgmised diagnoosid: Z56.6 (töoga seotud füüsiline ja vaimne pingeline), Z57.8 (kutsetöoga seotud riskitegurite toime), Z73.0 (läbipõlenu), Z56.3 (pingeline töökorraldus) ja Z56.4 (vastuolu ülemuse ja töökaaslastega).